

Prvé pediatrické osteocentrum na Slovensku

Klinická osteológia v pediatickej praxi nie je u nás na rozdiel od internej medicíny etablovaná a komplexná odborná starostlivosť o deti s ochorením kostí absentuje, hoci detský vek a puberta sú pre formovanie skeletu a vývoj kostného zdravia kritickým obdobím. K najzávažnejším klinickým dôsledkom chorôb kostného metabolizmu u detí patrí znížený telesný rast, mutilujúce kostné deformácie či netraumatické zlomeniny, ktoré spôsobujú chronické bolesti kostí, zhoršujú motorický vývoj a predisponujú na vznik osteoporózy už v detstve a/alebo prenášajú bremeno morbidity do dospelosti. Preto je monitorovanie kostného zdravia kľúčové pre zdravý vývoj každého dieťaťa.

Osteológia je veľkou medicínskou výzvou pre pediatrov a rieši viaceré aktuálne otázky. Aké sú najvhodnejšie diagnostické kritériá na včasné odlišenie zdravej a patologicky sa vyvíjajúcej kosti? Môžu sa diagnostické kritériá aplikovať na všetky vekové kategórie? Aká je optimálna liečba a ako dlho má trvať? Čo je ukazovateľom účinnosti terapie...?

Prvou lastovičkou v tomto odbore je na Slovensku zriadenie pediatrického Osteologického centra v Národnom ústave detských chorôb, ktoré pod „jednu strechu“ združuje tím kvalifikovaných odborníkov interdisciplinárnych špecializácií s prienikom do osteologickej problematiky. Súčasťou kolektívu centra je erudovaný detský ortopéd, klinický genetik, endokrinológ, nefrológ, reumatológ i špecialista na zriedkavé metabolické choroby, ktorí spoločne zabezpečujú multidisciplinárny prístup pri širokej diagnostike rôznych systémových ochorení skeletu a indikujú racionálnu farmakologickú liečbu cieleňú na zvýšenie tvorby kosti a/alebo zníženie resorpcie. Centrum disponuje všetkými dostupnými metódami na diagnostiku skeletálnych dysplázií a predčasnej osteoporózy v pediatickej populácii. Je obzvlášť potešujúce, že vďaka grantovej podpore MZ sa zavedie aj genetická diagnostika niektorých foriem skeletálnych dysplázií a metabolickej osteopatie.

Klinická osteológia je nevyhnutnou súčasťou modernej pediatrie. Je dobré, že aj na Slovensku sa podchytil tento trend a vytvorili sa priaznivé podmienky na zriadenie špecializovaného pracoviska so zameraním na poruchy vývoja skeletu.

Možno očakávať, že budúcnosť čoskoro prinesie ucelenejšiu odpoveď na aktuálne otázky a zásadne prispeje k lepšej kvalite života detí s ochorením skeletu. Lebo aj pre detský vek platí, „bone is not a stone...“

Príjemné čítanie!

Ludmila Podracká

